

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1740. usque ad annum 1742

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1787

VD18 90119649

§. 72. Breve Apostolicum Benedicti XIV. Pontificis ad Franciæ Præsules de obligatione Sacramenta publice refractariis denegandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67882](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67882)

contra præfatum Beaumont Parisien- Sæc. XVIII.
sem Archiepiscopum condemnavit; A. C. 1742.
quinimo jam anno hujus sæculi quadra-
gesimo octavo præclaram hanc Sedi A-
postolicæ ac Benedicto XIV. Pontifici
confessionem edidit tam illustri sane Se-
nato dignissimam: *Ecclesia Gallicana om-
ni tempore demonstravit, quod inviolabi-
liter adhæreat Cathedræ S. Petri, cen-
tro unitatis, illique Ecclesiæ, in qua tra-
ditio Apostolica perpetuo est conservata.
Veneratur in Persona Papæ Vicarium
Christi & Caput visibile Universalis Ec-
clesiæ: quæ veneratio novum accipit incre-
mentum a virtute & profunda sapientia
Pontificis, qui hodie adeo digne replet Se-
dem Apostolicam.*

§. LXXII.

*Breve Apostolicum Benedicti XIV. de
obligatione Sacramenta refracta-
riis denegandi.*

Postquam igitur triginta illi tres Fran-
ciæ Episcopi a Clero Gallicano Ro-
mam deputati Benedictum XIV. Papam
de toto controversiæ statu certiozem fe-
cerant, & porrectis etiam Regis Chri-
stianissimi literis supplicibus de Galli-
canæ Ecclesiæ doctrina circa notam
Constitutionem sincere rationem reddi-
derant, Pontifex rem cum Theologo-
rum præcipuis, totoque Cardinalium
Hist. Eccles. Tom. LXXVII. Y y cœ-

Sæc. XVIII. coetu mature discussit, & tandem pro
 A. C. 1742. sua nunquam satis admiranda perspica-
 cia ac eruditione totam hanc contro-
 versiam exhaustisse videbatur; sublatis-
 que omnibus difficultatibus planam, tri-
 tamque viam premens die decima sexta
 Octobris anno 1756. ad omnes Franciæ
 Cardinales, Archiepiscopos, Episcopos
 in novissimis Cleri Gallicani comitiis
 congregatos transmisit Breve Apostoli-
 cum, quod in qualibet Historia dignif-
 simum sibi vendicat locum. Illud ita
 incipit :

„Ex omnibus Christiani orbis regio-
 „nibus, ad quas imposita imbecillitati
 „nostræ pastoralis cura protenditur, cum
 „multa sæpe ad nos deferantur, quæ
 „animum nostrum pro omnium, singu-
 „larumque Ecclesiarum statu sollicitum
 „& anxium habent; vix tamen aliunde
 „nobis majores perturbationis atque
 „doloris causæ acciderunt, quam ex
 „gravissimis controversiarum ac dissen-
 „sionum incommodis, quibus floren-
 „tissimum istud regnum & Catholicam
 „Gallorum nationem aliquot abhinc an-
 „nis jactari cognovimus. Neque sane
 „destitimus hoc toto perturbationum
 „vestrarum tempore Deum optimum
 „Maximum enixe rogare, ac interposi-
 „tis etiam aliorum precibus orare atque
 „ob-

„obsecrare, ut ipse, qui Deus pacis est, Sæc. XVIII.
 „veram solidamque tranquillitatem tur- A. C. 1742.
 „batis Ecclesiis vestris reddere digna-
 „retur. Sæpe etiam, datis ad charif-
 „simum in Christo filium nostrum Ludo-
 „vicum Galliarum Regem Christianissi-
 „mum apostolicis litteris, illius opem
 „& brachium ad Ecclesiasticæ pacis tu-
 „telam atque præsidium imploravimus.
 „lis autem, qui ad nos & ad Sedem
 „Apostolicam de rebus istis recursum
 „habuerunt, ea semper responsa dedi-
 „mus, quibus nos promptos paratosque
 „declaravimus, pro pace Ecclesiæ Gal-
 „licanæ, quam sincera & constanti di-
 „lectione prosequimur, quidquid nobis
 „vitæ superesse posset, libenter impen-
 „dere, atque omnia, quæ nobis agenda
 „proponuntur, & aggredi & urgere;
 „dummodo ejusmodi consilia essent, quæ
 „ad evellendum malorum germen apta
 „& idonea dignoscerentur, & quorum
 „executio cum spe prosperi eventus su-
 „scipienda & ad intentum finem utiliter
 „processura videretur.

„Gravem atque diuturnam de re-
 „bus vestris sollicitudinem, qua hacte-
 „nus affecti fuimus, non parum suble-
 „varunt litteræ e Cleri Gallicani comi-
 „tiis die 31. Octobris elapsi anni ad nos
 „scriptæ; quas quidem legentes, per-
 „spe-

Sæc. XVII. „speximus vestram, venerabiles Fra-
 A. C. 1742. „tres, firmitatem atque constantiam &
 „perfectam consensionem in custodiendo
 „veræ sanæque doctrinæ deposito, & in
 „retinenda, quam semper majores ve-
 „stri professi sunt, erga Apostolicam
 „Beati Petri Sedem, Catholicæ unita-
 „tis centrum, observantia & venera-
 „tione. Neque enim ullam inter vos
 „dissensionem vigere comperimus quoad
 „canonicas regulas & principia, sed
 „scissuras tantummodo esse inter vos in
 „deligendis statuendisque mediis, qui-
 „bus utendum necessario est, ut eadem
 „communia principia in usum deducan-
 „tur. Quod quamvis optandum fuisset
 „longe abesse a Conventu vestro, haud
 „tamen mire videri debet scientibus id
 „alias inter sacros Antistites & doctrina
 „& morum sanctitate conspicuos, in gra-
 „vissimarum rerum tractatione evenisse.
 „In magnam autem præconceptæ con-
 „solationis nostræ accessionem sese obtu-
 „lit eximia Christianissimi Regis pietas
 „& religio, cum hæreditario ipsius in
 „hanc Apostolicam Sedem obsequio con-
 „iuncta, quæ non in recentioribus tan-
 „tummodo illius litteris, quas die 19.
 „Decembris elapsi anni, prædictam Cle-
 „ri Epistolam huc mittens, ad nos de-
 „dit, sed in cæteris quoque omnibus ab
 „eo conscriptis præclare enituit, in qui-
 „bus

„bus testari possumus atque debemus, **Sæc. XVIII.**
 „nos semper illius regil animi sensus **A. C. 1742.**
 „eos planeprehendisse, qui maxime
 „decebant Orthodoxum Principem, &
 „vera in Deum Religione & sincera er-
 „ga Romanam Sedem pietate prædi-
 „tum, eundemque pacis atque concor-
 „diæ in suis regnis restituendæ & con-
 „servandæ amantissimum.

„Tanta est profecto in Ecclesia Dei
 „authoritas Apostolicæ Constitutionis,
 „quæ incipit: *Unigenitus*, eademque sibi
 „tam sinceram venerationem, obse-
 „quium & obedientiam ubique vindi-
 „cat, ut nemo fidelium possit absque
 „salutis æternæ discrimine a debita er-
 „ga ipsam subjectione sese subducere,
 „aut eidem ullo modo refragari. Hinc
 „porro consequitur, ut in ea, quæ ex-
 „orta est, controversia, utrum hujus-
 „modi refractariis Sanctissimum Corpo-
 „ris Christi Viaticum expetentibus de-
 „negari debeat, sine ulla hæsitacione
 „respondendum sit, quoties prædictæ
 „Constitutioni publice & notorie refra-
 „ctarii sunt, denegandum eis esse ex ge-
 „nerali nimirum regula, quæ vetat pu-
 „blicum atque notorium peccatorem ad
 „Euchristicæ communionis participa-
 „tionem admitti, sive eam publice, sive
 „privatim requirat.

Y y 3

„Pu-

Sæc. XVIII.

A. C. 1742.

„Publici autem atque notorii sunt
 „refractarii, in casu de quo agitur, qui-
 „cunque per sententiam a Judice com-
 „petente prolatam rei declarati sunt
 „eo nomine, quod debitam prædictæ
 „Constitutioni *Unigenitus* venerationem,
 „obsequium & obedientiam contuma-
 „citer denegaverint; quicumque etiam
 „hujusmodi contumaciæ reos se in ju-
 „dicio confessi sunt; ac præterea illi,
 „qui quamvis nec a Judice condemnati,
 „neque reatum suum in judicio confessi
 „fuerint, nihilominus vel eo tempore,
 „quo sacrum ipsum Viaticum suscepturi
 „sunt, propriam inobedientiam & con-
 „tumaciam adversus Constitutionem
 „*Unigenitus* sponte profitentur; vel in
 „anteactæ vitæ decursu aliquid eviden-
 „ter commississe noscuntur manifeste op-
 „positum venerationi, obsequio & obe-
 „dientiæ eidem Constitutioni debitæ,
 „in eoque facto moraliter perseverare;
 „quod ita vulgo cognitum est, ut publi-
 „cum scandalum inde exortum non ad-
 „huc cessaverit. In his enim casibus
 „eadem omnino adest moralis certitu-
 „do, quæ habetur de iis factis, super
 „quibus Judex sententiam tulit; vel sal-
 „tem alia suppetit moralis certitudo præ-
 „dictæ similis & æquipollens.

„In quo tamen præ oculis haben-
 „da est differentia, quæ intercedit in-
 ter

„ter notorium illud, quo merum ali- Sæc. XVIII.
 „quod factum deprehenditur, cujus fa- A. C. 1742.
 „cti reatus in ipsa sola externa actione
 „consistit, ut est notorietas usurarii
 „aut concubinari; & aliud notorii
 „genus, quo externa illa facta notari
 „contingit, quorum reatus ab interna
 „etiam animi dispositione plurimum
 „pendet: de quo quidem notorii genere
 „nunc agitur. Alterum enim illud gra-
 „vibus sane probationibus evinci debet;
 „sed alterum gravioribus certioribus-
 „que argumentis probari oportebit.

„Ea vero, quam supra innuimus,
 „certitudo minime adesse dicenda est in
 „aliis casibus, in quibus crimen nititur
 „conjecturis, præsumptionibus incer-
 „tisque vocibus, quæ originem suam
 „plerumque debent aut hominibus aut
 „malo animo affectis, aut qui præjudi-
 „catis opinionibus vel partium studiis
 „ducuntur; quibus dum fides habetur,
 „satis compertum est, tum præterito-
 „rum temporum, tum ætatis nostræ ex-
 „perientia, quot modis homines errare
 „& falli ac in transversum agi contingat.

„Quia vero nonnulli animarum Pa-
 „stores Ecclesiæque Ministri pietate &
 „zelo commendati hujusmodi conjectu-
 „ris deferentes, dum ad sacrum Via-
 „ticum ministrandum advocantur, ani-

Sæc. XVIII. „mo anxii hærent, verentes ne id sine
 A. C. 1742 „propriæ conscientiæ periculo admini-
 „strare non possint, certam subnectimus
 „agendi regulam, quam sequantur.

„Hoc itaque primum animadver-
 „tere debent, an scilicet ei, qui extre-
 „mum Viaticum postulat, cum antea
 „ad sacram mensam accederet, pa-
 „schali præsertim tempore, a loci illius
 „Parocho Eucharistica communio ad-
 „ministrata fuerit: si enim hæc illi in
 „vita non fuerit denegata, argumento
 „id erit, aut hominem illum ab omni
 „labe immunem, aut saltem non vere
 „notorium peccatorem reputatum fuisse;
 „se; indeque sequetur, sacrum Viati-
 „cum eidem in exitu vitæ publice po-
 „stulanti denegari non posse, nisi forte,
 „postquam olim ad Eucharisticam mes-
 „sam admissus fuit, & ante id tempus,
 „quo postrema Sacramenta requirit, ali-
 „quid commisisse noscatur, quo publici
 „& notorii peccatoris notam, juxta præ-
 „missa, contraxerit.

„Ubi autem ex facti specie certum
 „ipsis non suppetat fundamentum, cui
 „insistere valeant, aliunde vero validæ
 „adversus ægrotum præsumptiones &
 „indicia gravia & urgentia militent, ob
 „quæ abortum sibi scrupulum rationa-
 „biliter deponere nequeant, in his re-
 „rum

„tum circumstantiis oportet eos remo- Sæc. XVIII.
 „tis arbitris, ægrotantem alloqui, ei- A. C. 1742.
 „que cum animi lenitate & mansuetu-
 „dine, non tanquam disputantes, eum-
 „que convincere volentes, ostendere,
 „quæ & qualia sint indicia, quæ suspe-
 „ctum reddunt ipsius vitæ tenorem, ro-
 „gantes eum & obsecrantes, ut resipi-
 „scat, in eo saltem temporis articulo,
 „a quo æterna ipsius salutis fors pendet;
 „eidemque præterea demonstrantes,
 „quod, quamvis ipsi parati sint, san-
 „ctissimum Corporis Christi Viaticum ei
 „ministrare, ac etiam reipsa illud ei mi-
 „nistrent, non ideo tamen tutus ipse
 „erit ante Tribunal Christi; sed potius
 „novi & horrendi criminis se reum con-
 „stituet, ex quo iudicium sibi mandu-
 „cabit & bibit. Cæterum se non alia
 „de causa Sacramentum corporis Chri-
 „sti eidem ministraturos, nisi ut Eccle-
 „siæ jubenti obtemperent, quæ præter
 „eam, quam habet, curam, ut scandala
 „publica antevertat, pro sua etiam pie-
 „tate ægroti ipsius infamiam præcavere
 „studet, & idcirco eum a sacra mensa
 „non repellit, dum ipsum, licet pecca-
 „rem in conspectu Domini reputet, non
 „tamen in proprio tribunali publicum
 „atque notorium peccatorem agnoscit.
 „Hanc itaque iudicandi agendique
 „normam oportet vos, Venerabiles fra-
 „tres,

Sæc. XVIII.
A. C. 1742.

„tres, utpote nostro & Apostolicæ Se-
„dis iudicio probatam, inferioribus a-
„nimarum Pastoribus cæterisque Pres-
„byteris per civitates & Diæceses ve-
„stras Sacramenta legitime administran-
„tibus sequendam & observandam pro-
„ponere. Quod quidem iudicium su-
„per vigentibus controversiis a nobis
„interpositum & Ecclesiasticis regulis
„nititur & Conciliorum olim in ipsis
„Galliarum regionibus habitorum de-
„cretis, & gravium ipsius nationis ve-
„stræ Theologorum sententiis fulcitur.
„Ut igitur vobis laudi fuit, illustrium
„prædecessorum vestrorum exempla se-
„quendo, promotas isthic controversias
„subortaque dubia ad nos & Apostoli-
„cam Sedem deferre, certamque hinc
„regulam ad revocandam tuendamque
„Ecclesiarum vestrarum pacem expo-
„scere, ita nunc officii vestri partes ve-
„straque simul apud Deum & Ecclesiam
„merita cumulabitis, si supra scriptam
„agendi methodum ab iis, ad quos per-
„tinet, in occurrentibus casibus omni-
„no servari curabitis. Quod nos a Fra-
„tternitatibus vestris eo fidentius exspe-
„ctamus, nobisque pollicemur, quo ma-
„gis nobis ipsi conscius sumus, nihil dili-
„gentiæ aut studii a nobis prætermis-
„sum fuisse, sive in perpendendis ac di-
„scutiendis articulis, quos Episcopi in
„præ-

„præfatis Cleri comitiis adunati, licet Sæc. XVIII.
 „non unanimi sententia, proposuerunt, A. C. 1742.
 „desumendisque ex ipsa eorum discre-
 „pantia notionibus ad rem penitus per-
 „cipiendam rectoque iudicio definien-
 „dam opportunis, sive in legendis pon-
 „derandisque sententiis scripto exara-
 „tis a Venerabilibus Fratribus nostris
 „hujus Sacr. Eccles. Rom. Cardinali-
 „bus, quorum hac de re consilia exqui-
 „sivimus, sive in cæteris omnibus exe-
 „quendis atque præstandis, per quæ
 „Divini luminis adjutorium, quod in-
 „terim flagrantissimis votis implorare
 „non prætermisimus, nobis promereri
 „possimus.

„Neque vero dubitamus, quin Cha-
 „rissimus quoque in Christo Filius no-
 „ster Rex Christianissimus, postquam
 „susceptum a vobis consilium non so-
 „lum probavit, sed etiam, ut supra in-
 „nuimus, suis ad nos datis litteris fo-
 „vere & adjuvare non recusavit, pro
 „sua perspecta in Deum & Ecclesiam re-
 „ligione ac pietate, validam Fraterni-
 „tatibus vestris opem præbere studeat,
 „quo tam vobis quam inferioribus Ec-
 „clesiæ ministris liberum & integrum
 „sit, ad superius descriptam agendi nor-
 „mam sacrorum Mysteriorum admini-
 „strationem moderari. Qua fiducia fre-
 „ti

Sæc. XVIII. „ti nos hic sermonem minime haben-
 A. C. 1742. „dum existimavimus de reliquis Fra-
 „trum vestrorum articulis respicienti-
 „bus Episcopalia jura circa eorundem
 „Sacramentorum participationem con-
 „cedendam vel denegandam, & varias
 „super hac re obortas controversias; sed
 „potius cum ipso Christianissimo Rege
 „per alias litteras nostras agendum du-
 „ximus, ut is sacra Episcopatus jura
 „sua animi magnitudine ac præstanti
 „virtute tueatur. Quod ipsum & pro-
 „prio & majorum suorum more factu-
 „rum certo confidimus; ut nobilissimæ
 „Galliarum Ecclesiæ illius regio favore
 „nostris vestrisque studiis obsecundante,
 „suum pristinum decorem retinuisse, &
 „& perturbatam ad tempus tranquilli-
 „tatem cito recuperasse lætentur.

„In cujus optatissimi eventus auspi-
 „cium, Fraternitatibus vestris cunctis-
 „que populis pastorali curæ vestræ con-
 „credit, Apostolicam Benedictionem
 „peramanter impertimur.“

Hoc Pontificis Breve Ludovicus
 Franciæ Rex non modo tanquam veri-
 tatis Palladium miris encomiis celebra-
 vit, sed & illud in acta Parlamenti re-
 ferri, die decima tertia Decembris jus-
 sit, uti mox narrabimus.